

[Statsministeren]

nej til de nye regler om Parlamentets rolle, og det går omvendt i Italien osv. osv.

Vi er altså i den situation, at vi må se i øjnene, at vi overhovedet ikke kan få et resultat, medmindre det er de samme traktattekster, alle 12 lande underskriver og får ratificeret i deres parlamenter; ellers var det virvar og kaos. Derfor er det egentlig et meget godt udtryk, man bruger: en pakke. At så pakken måske blev vedtaget i nogle af parlamenterne med forskelligt flertal, er underordnet. Det er der ingen der vil blande sig i. Men vi må alle til sidst kunne levere tilslutning fra alle 12 landes side til de samme traktater og traktatændringer.

Hr. Anker Jørgensen spørger – det synes jeg også er berettiget og interessant – om man kunne forestille sig, at folkeafstemningen ikke blev afholdt. Til det vil jeg sige: regeringen har den vurdering, at hvis det samlede forhandlingsresultat blev vedtaget her i folketinget med en enkelt stemmes eller måske to stemmers flertal, så var det alligevel så spinkelt, at det ikke var let at bygge på. Det, vi taler om nu, er et samlet resultat, som gerne skal holde i en længere årrække. Men hvis omvendt det samlede forhandlingsresultat blev vedtaget i folketinget af et overvældende, meget bredt flertal, så var det naturligvis anderledes. Så ville jeg ikke insistere, så ville regeringen ikke insistere på en folkeafstemning.

Vi rejste tanken om en folkeafstemning forleden, fordi vi anså det for at være den allersidste udvej. Vi følte, at regeringen stod med ryggen mod muren og kun havde én chance for, at det kunne slutte positivt, nemlig at en folkeafstemning gav os et klart svar.

Så det siger sig selv, at spørgsmålet om folkeafstemning har en ganske anden belysning, hvis det, når vi næste gang drøfter disse emner her i folketinget efter afholdelsen af udenrigsministermødet den 27. januar, viser sig, at der er et bredt og overvældende flertal, som vil vedtage det samlede forhandlingsresultat. Så vil regeringen naturligvis være villig til at give afkald på folkeafstemningen, for så har den ikke længere nogen nødvendighed.

(Kort bemærkning).

Albrechtsen (VS):

Jeg synes, det er meget urimeligt og faktisk helt bedrøveligt, at statsministeren nu genoptager den argumentation, som han begyndte med, da han snakkede om folkeafstemning, nemlig at folkeafstemningen skal være et taktisk instrument, regeringen kan bruge over for andre partier. Det synes jeg er urimeligt.

Jeg troede, statsministeren var nået til det synspunkt, at vælgerne under alle omstændigheder i denne her sag skal have det sidste ord, men det kan man forstå alligevel ikke er tilfældet. Nu kan statsministeren godt forestille sig en situation, hvor vælgerne ikke skal have det sidste ord. I den situation, hvor statsministeren får sin vilje, er det ikke længere nødvendigt at spørge vælgerne. Så har statsministeren fået sin vilje, så hører demokratiet op i den forbindelse.

Jeg var faktisk på et tidspunkt blevet overbevist om, at statsministeren mente, at det var af demokratiske årsager, vi skulle have den folkeafstemning, men nu kan jeg forstå, at han er sunket tilbage i dette taktiske spil.

Ivar Nørgaard (S):

Flere talere har været inde på, at debatten i eftermiddags nærmest har øget forvirringen om dette spørgsmål i stedet for at skabe klarhed. Desværre må man konstatere – hvad man overhovedet ikke troede var muligt – at det lykkedes statsministeren i hans sidste indlæg at øge forvirringen ganske betydeligt.

Statsministeren slutter sit indlæg med nogle hypotetiske betragtninger over, hvordan det hele kunne forløbe, hvis man arbejdede med skiftende flertal, og statsministeren fortalte os, at man kunne få EPS igennem med socialdemokratiet, og at man kunne få alle Romtraktatens ændringer igennem med de radikale. Men statsministeren synes helt at have glemt, at han selv og hans udenrigsminister har præsenteret hele dette stykke som en pakke med en enhedsakt, som skal ratificeres. Hvor bliver den af, hr. statsminister? Hvor i det tankeeksperiment, hvor de radikale skulle gøre dit og vi dat, blev enhedsakten af?

Er det meningen, at udenrigsministeren skal ud og tage hatten af, når han rejser rundt i hovedstæderne? Skal han være hattefjerner? Er det det, der er opgaven? Skal han så vende hjem og fremsætte forslag først om